

ՏԱՍՆ ԵՒ ՈՒԹԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ՄՇԱԿ

Տարեկան գինը 10 ռուբլի, կես տարվանը 6 ռ. Առանձին համարները 7 կոպեկով.

Թիֆլիսում զրկում են միմյանից խմբագրատան մէջ.

Մեր հասցեն. Тифлисъ, Редакция «Мшакъ». կամ Tiflis Rédaction «Mschak».

Խմբագրութիւնը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ (բացի կիրակի և տօն օրերից)

Յայտարարութիւն ընդունվում է ամեն լիցուով.

Յայտարարութիւնների համար վճարում են իրաքանչիւր բառին 2 կոպեկ.

ՆՆՐԿԱՅ 1890 ԹԻՎԱԿԱՆԻՆ

„ՄՇԱԿ“

ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՐԱԳԻՐ

Կը հրատարակի Թիֆլիսում, նոյն գիրքով և նոյն պրոզրամայով Մեր ստանում ենք սեփական Հեռագրերի համարները. ՄՇԱԿԻ տարեկան գինը 10 ռուբլի է, վեց ամսվանը 6 ռուբլի. Գրվել «ՄՇԱԿԻՆ» կարելի է ՄՇԱԿԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՐՈՆՆԱԿԱՆ ԲԱԳԱՐՆԱԿԱՅ ՓՈԴՊՆՆԵՐԻ ԱՆԿԻՆՈՒՄ, ԹՎԱՆԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՍԻՆՈՒՄ. Կարողութեան ուրիշ քաղաքներից «ՄՇԱԿԻՆ» գրվելու համար պէտք է գրման հետևող հասցեով. ТИФЛИСЪ, Редакция газеты «МШАКЪ», իսկ արտասահմանից. Tiflis, Rédaction du journal arménien «MSCHAK».

ԲՈՎԱՆԳԻՆՈՒԹԻՒՆ
Մեր խօսքերը հաստատվում են. — Ներքին ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ. Շիրատուն և զինեռուն. Նամակ Ա. խաղախոյս. Նամակ խմբագրին. Ներքին լուրեր. — ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ. Գերմանական բնութագրում. Արտաքին լուրեր. — ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ. — ՀԵՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ. — ՏԵՐԵՎԱՑՈՑ. — ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ. — ՖԵՆԻՏՆՈՒՆ.

ՄԵՐ ԽՕՄԲԵՐԸ ՀԱՍՏԱՏՎՈՒՄ ԵՆ

Մշակի անցել համարի արտաքին առևտրական մէջ մենք այն միտքը յայտնեցինք, որ այն գիրքը, որը այժմ բռնել է իշխան Բիսմարկի քաղաքականութեան մէջ, այսինքն նրա կրկնող Գերմանիայի ներքին սարսափելի թշնամու առջև, — ապացոյց է, որ Բիսմարկեան ոյժը սկսում է ընկնել, — Հիւսիսային գործակալութիւնից՝ այսօր ստացված Բիլլիների հեռագրերը աւելի էլ հաստատում է մեր գուշակութիւնները:

Րոզուլթեան չափ բաւականացնելու համար...
Ուրեմն գերմանական կառավարութիւնը այժմ իրան այն աստիճան թույլ ընկած և անօգնական է զգում, որ օգնութեան է դիմում իր թշնամիներին՝ Ֆրանսիային, Շվեյցարիային, Անգլիային...

Նոյն դուռը Բիսմարկ, որը ամբողջ ժամանակ ջանում էր անդամալուծ անել Ֆրանսիային, նոյն դուռը Բիսմարկ, որը դեռ նորերումս Գերմանիայի անունից պարամենտում հրապարակապես յայտնում էր, թէ Գերմանիան այնքան բազմաթիւ զօրքեր ունի, որ կը կարողանայ երկու ձեռքով զբաղել իր, արևմտեան և արևելեան սահմանների վրա, միաժամանակ պատերազմել նոյն Բիսմարկ, որը դեռ մի քանի ամիս առաջ յանդիմարտ արտասանեց՝ «մենք ոչ ոքից չենք վախենում, բացի Աստուծուց»:

Ֆ Ե Լ Ի Ե Տ Օ Ն

Մեր անգամ չեմ գրում մի ինքնուրոյն ֆելիետոն, այլ դ էսից դէնից հաւաքած լինելով մտքեր, արտաստիճաններ, անեկզատներ, այդ բոլոր, միմեանց մէջ անկապ կտորներից մի ֆելիետոն եմ կազմել:

Սերակայր բեղ, ինչ հրաշք է պատահել...
Երկ Աստուած մի մեծ բազդի արժանացրեց ինձ, — և ահա կրկին, մի գիշերվայ մէջ, մազերս կատարելապէս սեպան...
Թշուառական, չէն ամալուծ, զոռում է կիր իր մարդու վրա, ես իմ աչքերովս այս բոլորում... Գուցէ այնքան յանդուգն կը լինես, որ կուրանաս իրողութեանը...
Ես ամենին չեմ ուրանում, սիրելիս, որ ազանուն համարել եմ, խոստովանում է մարդը, բայց ես այդ արել եմ գործնական նպատակով, նոյն իսկ զո տան անտեսութեան օգտին...
Ինչպէս...
Այո, քանի մի օր է արդէն ես նկատել էի որ մեր գիւտ պահեստից չիշեր են պակասում, — և ուղեցի վերատուգակ արդեօք գիւտ հոտ չէ գալիս մեր ազանուն բերանից...
Երկարատարութեան ժամանակ մարդը յիմարութիւններ է գործում, որոնք վնասում են միմյանից իր անձին, — իսկ հասակ առնելով և կեանքի մէջ մտնելով՝ նա սկսում է յիմարութիւններ գործել, որոնք վնաս են հասցնում և ուրիշներին...
Մի կրկնատար բեղ, որը դեռ պարակտիկա չունի, զիմում է երկկողմի ժամանակ մի օրիորդ...

Բիսմարկ այն աստիճան վախեցել, խեղճացել, ինքնասիրութեան վերջին նշոյն անգամ կորցրել են, որ իրանց ներքին ահաբեկ թշնամու, սօցիալիզմի երկիրը իր ողորմելի կերպով օգնութեան են դիմում այն Ֆրանսիային և Շվեյցարիային, որոնց տարիներ ընթացքում ինչ ահա վիրաւորանքներ չէին հասցնում և ամեն ջանք էին գործ դնում ստորացնելու, ոտնակոխ անելու նրանց պատերազմ...
Եթէ սա բարոյական և քաղաքական անկման սկիզբը, չէ, — ապա ի՞նչ է...
Ներք որ անցել տարի Ֆրանսիան հրապարտ կերպով հրաւիրում էր բոլոր պետութիւններին, ի միջի այլոց և Գերմանիային, մասնակցել ցուցահանդէսին, արդիւնազորական և զնդարուեստական խաղաղ մրցման այդ նշանաւոր տոնակալութեան, — նա չէր ստորանում ոչ ոքի առջև, ոչ որին օգնութեան չէր կանչում: Ընդհակառակն, նա այն աստիճան համարձակ և նոյն իսկ յանդուգն գտնվեց, որ ամենքին հրաւիրում էր զալ մրցել այն խաղաղ մրցման, որ ինքն բացել էր ի յիշատակ մեծ յեղափոխութեան հարեւրամայ տարեդարձի: Այն ժամանակ Գերմանիան ոչ թէ միայն գոռոզաբար մերժեց մասնակցելու ցուցահանդէսին, այլ և արդիւն իր հպատակ պաշտօնեաներին այցելել Պարիզը... Այդ բաւական չէ, նոյն միջոցին գերմանական կիսապաշտօնական մամուլը համարձակվեց այն միտքը յայտնելու, որ Գերմանիան չափից դուրս ողորմած և մեծահոգի է, ինչ որ կարող էր բոլորապէս արդեօք ինչ ցուցահանդէսի զոյուլթեանը, մեղով իր զօրքերը Ֆրանսիայի սահմանների վրա...
Իսկ այժմ նոյն գերմանական կառավարութիւնը, որը երկար ժամանակ երևակայական թշնամիների ետևից ընկնուց յետոյ, այստեղ էր պահպանել բացի իր աչքերը ու ստեւս մի իրական, և ոչ թէ երեւակայական, այն էլ ներքին ահաբեկ թշնամուն, սօցիալիզմի ապականող և կուսակցութիւնը, — նոյն գերմանական կառավարութիւնը, ասում ենք, այն աստիճան կորցրել է իրան, այն աստիճան ստորացել է ինքնասիրութեան զբաղմունքի վերջին նշոյն անգամ կորցրել է, որ մահվան սաղմուկի մէջ գտնված մարդու պէս՝ պատրաստ է անխտիր զիմել և թշնամու օգնութեան, իր

ներքին ճգնաժամից ազատվելու համար, մի ճգնաժամից, որը նոյն իսկ այնպիսի սուղիների և ուժերի վրա յնվող միապետութեան զոյուլթեանն է սպառնում, գերմանական կառավարութիւնը, ոյժը կորցրած սարկական բնաւորութիւններին յատուկ ոգով զիմում է այժմ իր արհամարհված Անգլիայի ու Բելգիայի, իր ոտնակոխ արած Ֆրանսիայի ու Շվեյցարիայի օգնութեանը: Գ. Ա.

ՆՆՐԿԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Մինչև այժմ նկարագրեցինք այդ երկու խաղաղ շիրտ ստանալը, չիրայի եփը գալը և զինուոր յետ ածելը: Այժմ պիտի խօսենք այն շիրտութիւնների և ամանների մասին, որոնց մէջ զինուոր եփը պիտի կատարվի և պատրաստած զինին պահվի:
Գուցէ շատերը չիրատուն և զինեռուն ասած շիրտութիւնները խառնում են միմեանց հետ: Գուցէ նրանք խառնում են այդ երկու պարզօրոշ աները նոյն իսկ այն պատճառով, որ իրանք երկուսի փոխարէն միայն մէկն ունեն, որը և երկու վերայից շիրտութիւնների զինն է կատարում Օրինակ, Երևանում զնդարների կոչվում է այն շիրտութիւնը, որտեղ տեղափոխված են կարանները, որտեղ չիրայի եփն է գալիս, չիրան զինուոր է փոխվում և որտեղ ստացած զինին պահում պահպանում են մինչև արտահանելը, ծախելը, կամ գործ ածելը: Ի հարկէ, փոքր քանակութեան պատճառով ուրիշ կերպ էլ չեն կարող վարվել, չեն կարող մեծամեծ ծախար անել պահանջած յարմարութիւններն ունենալու:
Շիրատուն և զինեռուն միանգամայն այլ ներպատանների ծառայող շիրտութիւններ են, հետևապէս և զանազան պայմանների ժամանակ պիտի շինած լինեն: Այդ երկու շիրտութիւնները միմեանցից որոշելու համար պէտք է ի նկատի ունենալ, որ ամենից առաջ հարկաւոր է չիրան զինի դարձնել և ապա ստացած պատրաստած զինին պահել, պահպանել:
Շիրտից գիտի ստանալու համար կատարվելի գործողութիւնները չիրատունը պիտի լինեն, իսկ զինեռունը պիտի պահել արդէն ստացած, պատրաստած զինին:

Մի տիկին ծանօթանում է իր կացած տան մի նոր կենտրոն հետո...
Գուցէ դեռ նոր էք վարձել ձեր բնակարանը, ուրեմն դեռ չէք լսել ինչպէս իմ աղջկա պիտի ոյժ վրա է ածում...
Ինչպէս չէ տիկին, պատասխանում է երկտասարդը, և մեր մէջն ասած, ուղիղ օրիորդի պիտի վրա ածելն էր պատճառը, որ տան տէրը ինձ բաւական մեծ վեջում արեց բնակարանի վարձի վրա...
Ծառան պարոնին զիմնով. Վեր հրամայեք որ էրուց առաւօտ ձեզ շատ վաղ դարթեցնեմ...
Ոչ.
Վիտոս...
Ինչի համար փոսոս.
Որովհետև ատամներս ստատիկ ցաւում են և ես առանց այն էլ մինչև լոյսը արթուն պէտք է մնամ...
Մի բարձր պաշտօնեայ շրջապայելով զաւառները, անցնում է մի գիւղով: Գիւղի սահմանում նորին գերազանցութեանը դիմաւորում են զիւղի պատգամաւորները և մատուցանում են նրան իրանց երկրում արդիւնաբերած զինին:
Պաշտօնեան մի բաժակ զինի փորձելուց յետոյ, ասում է.
Շնորհաւորում եմ ձեզ, պարոններ, հրաշալի

Այդ գանդառումն են, որ պոլիցիայի ստորին պատճառները արգելում են կիրառել օրերը, խառնվածքի առջև, լրագրողները հատուկ ծախսերով շտաբերը կը լինեն իմանալ թէ ինչ շարժումներ կը պահանջվեն այդ տեսակ կարգադրությունները:

Նորերումս կարգադրող տեղական ուսուցիչներն են, որ հարուստ կովկասեան կառավարութեանը, թիֆլիսցիներն յայտնի Գաբիթ-խան Աղալարով թուրք երիտասարդը, այս օրերս յանկարծակի վախճանվել է Պետերբուրգում: Այժմ նոյն լրագրողները տեղեկանում ենք, որ Աղալարով պատկառելի էր ուսուցիչական դերասանուհի օր. Սեմովայի հետ: Եթէ լուրը ուղիղ է, ուրեմն օպերետային նախկին երգչուհին յանկարծակի դառնալու է թուրք խանի անագին կառավարչի տէր Անդրկովկասում:

Յունվարի 25-ին կատարվեց Գեորգ Տէր-Ալեքսանդրեանցի թաղումը: Ջրգրային եկեղեցում պատարագիչ Մամբրե եպիսկոպոսն էր: Հանգուցեալը թաղվեց Վերայի գերեզմանատանը:

Հինգշաբթի, յունվարի 25-ին, քաղաքային թատրոնում կայացաւ Թ. Բոստի բէնէֆիտը: Երազում էին երկրորդ անգամ «Մարգարիտ որսողներ» օպերան: Թատրոնը լի էր: Տիկին Բոստի ստացաւ բազմաթիւ ընծաներ: Ինչպէս և առաջին ներկայացման ժամանակ, վառ չէին Թ. Բոստի և պ. Տարախով: Պ. Վանդերիկ երգում էր բոլորովին առանց ձայնի: Թատրոնը վարչութիւնը բաւական հարատեւարում է հաստատուած: Համարեցին իրենց:

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԲԵՏՈՒՍԱԳՈՒՄ

Գերմանական, այժմ արձակված, ղեկստացի վերջին նիստերում բաւական սուր ընդհարումներ պատահեցան սօցիալական կուսակցութեան ներկայացուցիչ պատգամաւորները և կառավարչական ներկայացուցիչները մէջ: Վերջին ժամանակներս գերմանական կառավարութիւնը ձգտում է նորից անցկացնել ղեկստացի մէջ այն օրէնքը, որը վերաբերում է սօցիալիստներին և որը մի շարք արաստօրը խրատութիւններ է թող տալիս սօցիալիստներին և սօցիալական պրօպագանդայի դէմ: Կառավարութեան հետ միասին, ղեկստացում այդ օրէնքին կողմնակիցներ էին միայն նացիօնալիստները և կայսերական կուսակցութեան անդամները, որոնք այդ առիթով կատարելիքներով իրենց ներքին և արտաքին պատգամաւորներին սեն: Այդ կողմը մի քանի աստիճանով արդէն, որ բուռն կերպով շարունակվում է, և այս վերջին նիստերում արդէն առանձին նշանակութիւն ստացաւ Բացի այն մեծ

պրօպագանդայից, որ անում են սօցիալիստները գանդառում շրջաններում, այդ կուսակցութեան նշանաւոր ներկայացուցիչները մինը, նոյն իսկ պրօպագանդա, Բեքեր, որը մի և նոյն ժամանակ կուսակցութեան հիմնական պահանջները, խիստ կերպով յարձակվեց իր հակառակորդները վրա, ասելով, որ նրանց արարքները յիշեցնում են միջին դարերի ինկվիզիցիան:

Ներքին գործերի մինիստրը իր մի ճառի մէջ սաստիկ կերպով յարձակվեց սօցիալ-դեմոկրատ պատգամաւորները վրա, յայտնելով, որ նրանք խօսում են ժողովրդի անունից, բայց նոյն իսկ ժողովրդին չեն յայտնում իրանց պրօպագանդայի պատասխանը Բեքերի, ասելով, որ ոչ ինքը և ոչ իր կուսակցութիւնը չեն թաղանթում իրանց ձգտումները, որ ինքը միշտ յայտնել է իր կուսակցութեան նպատակը, և որ սրանից յետոյ, երբ իրանք ասելի ոյժ են ստացել, ամենայն հասակութեամբ և ամեն տեղ կը քարոզեն իրանց գաղափարները, համոզված լինելով, որ աշխուժութիւնը անկասկածելի է:

ԱՄՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պարիզից գրում են, որ բուլանժեան կուսակցութեան մէջ այնպիսի պառակտում է ընկել, որ նրա անկումը վերջնական կարելի է համարել: Վիեննայում գործադու է սկսվել: Գործադու անողները ծրնելով մաքրողներն են: Գերմանական լրագրողները հողորդում են, որ իշխան Բիսմարկի ցանկանում է փոքր առ փոքր թիֆլիսեանը հրաժարելով իր մի քանի պաշտօնավարութիւններից:

Սերբիայից գրում են, որ այնտեղի ղեկուսական շրջաններում շատ են խոսում Բոլզարիայի սահմանակից տեղերում մի քանի ամբողջական կառուցանելու մասին:

Աւստրիական հանգուցեալ թագաժառանգ Բուրգոնի մահվան տարեդարձի օրը Վիեննայի լրագրողները լոյս տեսան սև շրջանակով:

Լոնդոնից գրում են, որ Վալդեստեյն իր կուսակցութեան հետ միասին այնպիսի մէջ ծագած տարաձայնութիւնները բարեկամութեամբ վերջանան:

Այս օրերս Պարիզի մի հիւրանոցում տեղի ունեցաւ Բուլանժեան կուսակցութեան ճաշկերոյթը: Հազարից անցի հրաւիրվածներ կային, ի միջի այլոց և տիկիններ: Գահիճը դարձրված էր գրչակներով, որոնց թուով կային և ուսուցիչ գրչակներ: Ճաշին նախագահում էր Նիկէյ շահաբանները մեծ մասը խօսում էին Տրանսիլանիայում այժմ յայտնվող հակահրեական շարժման դէմ: Բուլանժեից ստացված նամակը կարգադրեց ճաշի ժամանակ, այդ նամակում քաջ գնես լրալը այն միտքն է յայտնում որ ինքն հաւատարմալս յարգում է ամեն տեսակ դաւանութիւն,

ինչի դա կաթողիկոսութիւն, բողոքականութիւն, մոսկովականութիւն, թէ նոյն իսկ մահմետականութիւն: Ճաշի ժամանակ օրիկտորը նուազեց «Մարտիկներ» և ապա ի պատիւ Բուլանժեի հեղինակած նոր մարչը: Բայց ճաշողները դարձեալ չը կարողացան իրանց զսպել և մանաւանդ ճաշից յետոյ, փոքրուցում, անտեղի աղմուկներ հանած լինելով՝ բուլանժեաններից մի քանիսը ձերբակալվեցան:

Յուլիս ամսին կը կայանայ Ֆրանց-Յոզեֆի կայսրի տեսակցութիւնը՝ Վիեննայում կայսրի հետ: Վիեննայից հեռագրում են մայրաքաղաքի լրագրողներին, որ հիւսիսային Բոսնիայում (Չէ-խիայում) հանքագործական բանօրները գործադուներ են կազմում և մի քանի տեղերում անկարողութիւններ են անում: Բելիւրեբրգից զօրք է ուղարկված ղեկի հանքերը: Զօրքի և բանօրների մէջ ընդհարումներ պատահեցան և բանօրներից մի քանի հոգի սպանված են:

ԻՍԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հոսում հիւանդանոցներում եղած՝ ինֆլուենցիայով հիւանդների թիւը 43 հազարի է հասել, չը հաշվելով ընտանիքների մէջ եղած հիւանդներին:

Ում չէ յայտնի, որ 13 թիւ դէմ մի տեսակ նախապաշարմունք է արժուում, մանաւանդ կանանց մէջ: Լոնդոնում հիմնված է մի կուրս, որի նպատակն է ցոյց տալ, որ 13 թիւը վտանգաւոր թիւ չէ: Կուրսու ընդ 13 անգամ, նրանք ճաշում են միասին, ճաշը բազմապատ է լինում 13 տեսակ կերակուրից և ճաշողները 13 կենաց են խմում:

Փիֆլիսի բժշկական ընկերութեան նիստում խօսում են խորհրայի մասին: Էսկոլապները մէկը ճառախօսում է, եթէ խորհրան շատ մօտ է, ուրեմն վաղը պէտք է արտակարգ ժողով անենք, եթէ ոչ, ուրեմն յետոյ էլ կարող ենք ժողովելու... Ա՛հերիս:

ՄՇԱԿԻ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՀԻՍՏՈՍՅՈՒՆ ԳՈՐԾԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՑ

Պետերբուրգ, 24 յունվարի: Բարձրագոյն հաւանութիւն է տրված բանալու Պետերբուրգում 1892 թ. ակադեմի համար ենթադրված միջազգային երկաթուղային կոնցրեսի նստաշրջանը: Այսօր, ժողովրդական լուսաստիւթեան միջնատրի օրնականի նախագահութեամբ սկսվելու են այն յանձնաժողովի նիստերը, որը զբաղվում է զինակալական դատաւանդութեան բարեփոխութեան հարցով: «Новое Время» լրագիրը հաղորդում է, որ զինակալական դատաւանդական կերպարանափոխութեան նախագիծը կարող է ենթարկվել պետական խորհրդի քննութեան նոյն իսկ այս նրա տաշխանում: Գիւղարանտեսական միջնորդները քննընկնելու հարցի համար կարգված յանձնաժողովը,

բոլոր գնատվածներից հարկաւոր տեղեկութիւնները ստանալով, ներկայացրեց պետական խորհրդին մի նախագիծ, որը վերաբերում է այն միջոցների տեղափոխութեան պայմանները լուսացնելուն:

ՊԱՐԻՉ, 24 յունվարի: «Journal des Debats» լրագիրը մի առանձին յօդուածով յայտնում է, որ եթէ մինչև անգամ չլքան և Լաթարիզիան երբէք միացած չը լինէին Գերմանիայի հետ, այն ժամանակ էլ պէտք էր մերժել Ռուսաստանի դէմ ուղղած Ֆրանս-գերմանական դաշնակցութեան միտքը, ըստ որում դա հակառակ է Ֆրանսիայի զգացմունքներին, առանդութիւններին և շահերին: Ընդհակառակը Ռուսաստանի և Ֆրանսիայի մէջ ոչ թէ դաշնագիր, այլ դիպլոմատիական համաձայնութիւն հաստատելու համար կան հաստատ հիմունքներ: Այդ պատճառները գոյութիւն են տեսել 1870 թ. ակադեմից էլ առաջ, և ոչ որ չէ կարող նրանց ոչնչացնել:

ՎԻԵՆՆԱ, 24 յունվարի: Կոմս Անդրաշի հիւանդութեանը շատ վտանգաւոր կերպարանք է ընդունել:

ԼՕՆԻՕՆ, 24 յունվարի: Մադրիդից տեղեկութիւն է ստացված որ դուքս Մոնպանսկէ վարձանվեցաւ գրօտանքի ժամանակ կաթուածից:

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 25 յունվարի: Անաստ քննելով Վլադիկավասի նահանգական դատարանի նախկին նախագահ Վլադիկավա զօրքը, և մնաւոր գտնելով, որոնց հեռացնել Վլադիկավաս պաշտօնից:

ՄՍՍԿՎԱ, 25 յունվարի: Հնագիտական ժողովը փակվեց. յաջորդ ժողովը նշանակվեց 1893 թ. ակադեմի վիճարկում:

ԲԵՐԼԻՆ, 25 յունվարի: «Կառավարչական համարակերպ» մէջ հրատարակված է կայսերական հրաման պետական կանցլերի անուամբ: Այդ հրամանով առաջադրվում է Ֆրանսիայի, Անգլիայի, Բելգիայի և Շվեյցարիայի գերմանական ներկայացուցիչներին տեղեկանալ այդ երկրների կառավարութիւններին, թէ արդեօք համաձայն են նրանք բանակցութիւններ սկսելու՝ բանօրների վերջին ժամանակներս արտայայտած կարեւորներին լիութիւն տալու համար: Եթէ այդ միտքը սկզբունքով կրնա ընդունվի, այն ժամանակ անյապաղ կառավարվի պետական կանցլերին՝ կոնֆերենցիայի հրաւիրելու բոլոր կառավարութիւններին, որոնք միատեսակ մասնակցութիւն ունեն բանօրական հարցում: Մի ուրիշ հրամանագրով առաջադրվում է առևտրական միջնատրի սկսել արհեստների վերաբերեալ օրէնքներ վերաքննութիւնը, նպատակ ունենալով բաւականութիւն տալու աշխատողների և աշխատանք տուղների արդարացի գանձաւորներին և նրանց հանգստութիւնը ապահովելու կայսր յայտնում է, որ ինքը ցանկանում է, որ կայսերական հանքագործարանները օրինակելի հիմնարկութիւններ լինեն: Այդ հարցերը քննելու համար պէտք է գումար վերաբաշխել խորհրդը՝ կայսրի նախագահութեամբ:

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 25 յունվարի: Ի նկատի ունենալով զգած է արևնաթափումը սրբիչ...

Մակայի զլլաւորը կենդանի է, նա շարունակում է գլուխը այս ու այն կողմը շարժել, միայն թէ մի խօսք անգամ չէ արտասանում... Յանկարծ նա տեղից վեր է կենում, ձեռք է մեկնում ղեկի աղլուխը, մտեցնում է նրան իր բերանին, — և ան աղլուխին էլ ներկվում է արիւնով...

Վերջապէս խօսեցէք, պարոն, բացակասում է սոսիկանը, այստեղ մի եղեանագործութեան փորձ է տեղի ունեցել...

Ինչ եղեանագործութիւն, ինչ էք ասում, դարձեցա՞մ վրա է բերում կայսրանի զլլաւորը, որը վերջապէս կարողանում է խօսել, — այն մարդը բժիշկ էր, որին ես հեռադրով իմաց տուցի, որ մի րօպէ իջնի մեր կայսրանում...

Բժիշկ...

Այո, բժիշկ... իմ աստամ սաստիկ ցաւում էր, և ես էլ հանել տուցի այդ հիւանդ աստամը...

«Չեղաւ», մտածում էր ամաչած սոսիկանը, սենեակից հեռանալով... իսկ ես կարծում էի որ մի հետաքրքիր քրէական գործի հետքեր եմ գտնելու, որի պատիւը լիովին ինձ կը պատկանէր...

Այսօրվայ համար բաւական է:

նալով որ Պետերբուրգի պանդոկներում, ուր յաճախում են բանասերները, դարգանում է բլի- արդի խաղը, փողով, մարկիտների մասնակցու- թեամբ և որ այդ խաղի մասնակ չի մացողները գրավում են կողմնակի գրավ բռնելով, Պետեր- բուրգի քաղաքացիները արգելեց բլիարդի այդ տեսակ խաղը: «Нов. Время» լրագիրը կպի է որ Սեփաստույրի և թվագրության մեջ եղած վեճը նաևանդատի մասին վճարել է յոգուտ Սեփաս- տույրի: Առևտրական նախաձեռնությունը կը լինի Ստրեկոյի ծովածոցում: Նոյն լրագիրը հաղոր- դում է, որ պետական ճանապարհների մասնա- կառուցողական մեջ կազմված մասնավորումը որը պետք է քննել սերբիական ճանապարհի խնդ- րից, մշակել է նրա իրադրման զլխաւոր հի- մաճըները, ճանապարհների շինութիւնը պետք է լինի հետզհետե, բայց այնպիսի հաշուով որ զմի վրա բոլոր աշխատութիւնները վերջացած լինեն 1900 թվականին: Դրանք 250 միլիոն ռուբլուց պետք է չափանայ: Ճանապարհների շինելը պետք է սկսվի այն տեղերից, որոնց զանազան պատճառներով պետք է նախապատուութիւն առնի:

ՀՌՍՄ, 25 յունվարի: Լճագործից ստացված տե- ղեկութիւններին համաձայն Պորտուգալիան չու- տով կառավարիչ եւրոպական կոնֆլիկցիա կազ- մել, Անգլիայի հետ իր ունեցած վեճը վճարելու համար:

ԼՕՆԴՕՆ, 25 յունվարի: Վառուցների դարձ- դուրը վերջացաւ համաձայնութեամբ, որի հիման վրա Լճագործի հարաւային մասի գաղափար ընկե- րութիւնը նորից օրվայ մէջ ութ ժամ է նշանա- կում աշխատելու համար, և խոստանում է նորից ընդունել նախկին բանաժողովին, երբ նոր տեղեր կը բացվեն:

ՊԱՐԻՉ, 25 յունվարի: Հետեւելով Բրնանին, օ- րը քննարկուած է Եւրոպական քաղաքակա- նութիւնը, Չոն-Լըւանի գաղափարում է ֆրան-

սիական հասարակաց կարծիքը Ռուսաստանով յափշտակվելու համար, և զրա հետ միասին կանց է առնում այն օգուտները վրա, որը կա- րող է առ Ֆրանսիային իր շահերը պաշտպանելու խիստ քաղաքականութիւնը:

ՏԵՂԵԿԱՑՈՅՑ

ԱՆԿԻՐՈՎՈՎԱԾՍԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Փոստային դնացքը ուղևորվում է

ԹԻՖԼԻՍԻՑ գէպի Բաթում . . . 9 ժ. 3 ր. առաւ. ԲԱԹՈՒՄԻՑ գալիս է Թիֆլիս . . . 10 > 58 > երեկ. ԹԻՖԼԻՍԻՑ գէպի Գանձակ . . . 12 > 13 > երեկ. ԲԱԿՈՒՆՑ գալիս է Թիֆլիս . . . 7 > 57 > առաւ.

Ապրանքա-ճանապարհորդական գնացքը

ԹԻՖԼԻՍԻՑ գէպի Բաթում . . . 1 ժ. 54 ր. ցերեկ. ԲԱԹՈՒՄԻՑ գալիս է Թիֆլիս . . . 8 > 20 > առաւ. ԹԻՖԼԻՍԻՑ գէպի Գանձակ . . . 8 > 35 > առաւ. ԳԱՆՉԱԿԻՑ գալիս է Թիֆլիս . . . 8 > 44 > երեկ.

ՌՈՒՍՅԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՇՈՂԵՆԱԻՐ

Չմուտային երթևեկութիւն

ՀԻՆԿՇԱՐԹԻ օրերը, երեկոյան 4 ժամին, չոգնուած Բաթումից ուղևորվում է Օղէտա, Եր- վորայիսի վրայով:

ՇԱԲԱԹ օրերը, երեկոյան 8 ժամին, շրջական ընկալի բոլոր նախաձեռնութեան վրայով:

ՉՈՐԵՔՇԱՐԹԻ օրերը, երեկոյան, արտասահ- մանեան ընկալի, գէպի Կ. Պոլիս:

ԵՐԵՎՇԱՐԹԻ օրերը Օղէտայից շրջական ընկալի եկող չոգնուած հասնում է Բաթում մտա կէս գիշերին:

ՈՒՐՐԱԹ օրերը, Օղէտայից ուղղակի ընկալի ե- կող չոգնուած հասնում է Բաթում, առաւօտեան: ԵՐԵՎՇԱՐԹԻ օրերը, առաւօտեան, հասնում է Բաթում Կ. Պոլսից եկող չոգնուած:

Խրաղիր-Տրատարակող ԳԻՐԳՈՐ ԱՐՇՐՈՒՆԻ

ՄՆԱՑԱԿԱՆ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ Ե ԻՐ ամուսին ԹԵԿԻԼԵ ՄԿՐՏՉԵԱՆ ՏԵՐ-ԴԱԻԹԵԱՆՑ- ՆԵՐԸ սրտի ցաւով յայտնում են՝ առաջինը իր մօր Ե Երկրորդը իր սկեսուր ՀԵ- ՂԻՆԵ ՄԵՍՐՈՒԹԵԱՆ ՏԵՐ-ԴԱԻԹԵԱՆԻ մահը և խնդրում են ազգականներին և ծա- նօթներին շնորհ բերել յուզարկաւորութեան, որը կը կատարվի շաբաթ, յունվարի 27-ին, առաւօտեան 10 ժամին, Թանդոյեանի տանից (Վերամիտոպոլսյա փողոց) գէպի Մոզնու սուրբ Գէորգ եկեղեցին: Ամբիճքը կը կատարվի ուրբաթ, յունվարի 26-ին, երեկոյան ժամը 5-ին:

Մ. Գ. ՑԷՅՏԼԻՆԻ

ՃԱՄԱՑՈՅՑՆԵՐԻ ՄԱԳԱՉԻՆԻ

ՕՊՏԻԱԿԱՆ ԲԱԺԱՆՄՈՒՆԻՔԸ

Պայտաի այդու դիմաց, անկիւնի մազադիւմում, ստացված է մեծ ընտրութիւն՝ ոսկեայ, նոր- ոսկեայ, նիկիւնայ, պողպատեայ և կրիայի ոսկորից ԱՎՆՈՑՆԵՐԻ, ՊԵՆՏՆԵՐԻ և ԼՈՐԵՆՏԵՐԻ: Թատրոնական և դաշտային ԲԻՆՕ- ԿԼԵՆԻ, ՋԵՐՄԱՉԱՓԵՐ, թէ սենեակների, թէ դուրսը կահույն և թէ վանանների համար: Վերաստուգված և վկայական ունեցող ՄԱԿՍԻՄԱԿ Ֆրանսիացիք: Լորնկարի և պլանների համար ոսկեայ, արծաթեայ, նոր-ոսկեայ շղթաներ, նմանապէս մետաքսեայ և մե- տապական թելեր:

Այնոցներ և պենսիներ արվում են նմանապէս բժշկների պատուէրով:

Մագազինում յանձն են առնում նմանապէս փչացած իրերի նորոգելը և ապագիները դնելը:

ԳՆԵՐԸ ամենաշափաւոր են:

1-50 (2)

ОТКРЫТА ПОДПИСКА НА 1890 г. НА

ТЕХНИЧЕСКИЙ СБОРНИКЪ

И

Вѣстникъ промышленности

ЕЖЕМЕСЯЧНЫЙ ЖУРНАЛЪ

открытый, изобрѣтений и усовершенствований по всеѣмъ отраслямъ промыш- ленности.

Программа изданія:

1. Правительственныя распоряженія и узаконенія, касающіяся фабрично-заводской про- мышленности, желѣзныхъ дорогъ и т. п. промышленныхъ предпріятій.
2. Машиностроеніе и механическое дѣло.
3. Механическая технология,—ручная и машинная обработка металовъ, дерева, волок- нистыхъ материаловъ и пр.
4. Химическая технология.
5. Желѣзнодорожный отдѣлъ.
6. Архитектура.—Инженерное и строительное искусство.
7. Электро-технический отдѣлъ.
8. Санитарное дѣло.
9. Кустарный отдѣлъ.
10. Графическія искусства.
11. Техническое образованіе.
12. Обзорніе дѣятельности торгово-промышленныхъ учрежденій и техническихъ обществъ.
13. Критика и библиографія.
14. Смѣсь: Технические замѣтки о новостяхъ техники, рещенты, совѣты, описанія различ- ныхъ составовъ и средствъ, патентованныя и секретныя средства и пр.
15. Справочный отдѣлъ: вопросы и отвѣты; торговыя свѣдѣнія; статистическія свѣдѣнія: данныя о спросѣ и предложеніи. Свѣдѣнія о новыхъ привилегіяхъ.
16. Объявленія въ текстѣ и въ видѣ особыхъ приложений.

Приложенія: чертежи, книги, брошюры спеціальнаго характера.

Примѣчаніе. Непремѣнное помѣщеніе въ каждомъ выпускѣ журнала статей по всеѣмъ от- дѣламъ не обязательно.

Подписная цѣна: на годъ съ доставкой и пересылкой 16 руб.; на полгода—9 руб.

Адресъ редакціи: Москва, Малая Дмитровка, д. Алексѣевой. Редакторъ-Издатель Ученый Инже- неръ-Механикъ

2-3

К. А. Казначеевъ.

Յ Ա Յ Տ Ա Ր Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ն Ե Ր

BATEAUX A VAPEUR FRANCAIS N. RAQUET ET COM.

ՅՐԱՆՍԻԱԿԱՆ ՆԱՍՏԻՆԱՑՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ն. ՊԱՎԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Կանոնաւոր և ուղղակի երթևեկութիւն ՄԱՐՍԵՆԻ և ԲԱԹՈՒՄԻ մէջ և փոխադարձ:

Չորեքշաբթի, յունվարի 31-ին, ԱՆԱՏՈԼԻԱ (ANATOLIE) չոգնուած, նաւա- պետ ԲՕՇԷԼ (BOSCHEL) զուրա կը գնայ Բաթումից գէպի Տրատար, Ամասի, Կ. Պոլիս և Մարսել: Տեղեկութիւնների մասին պետք է գրիւնը ընկերութեան գործակալներին: Բաթումում Լէմբողուի տան, Կարեղէճնայա, և Թիֆլիսում նախկին Ար- ծրանի գալիքելում: № 114.

2-2 (2)

ОТКРЫТА ПОДПИСКА

НА ЕЖЕДНЕВНУЮ ГАЗЕТУ

„КАВКАЗСКІЯ ОБЪЯВЛЕНІЯ“.

Содержаніе газеты: частныя объявленія и рекламы, которыя принимаются въ напечатанію на русскомъ, французскомъ, нѣмецкомъ, армянскомъ, грузинскомъ и татарскомъ языкахъ; свѣдѣнія, имѣющія справочный характеръ, какъ-то: получаемыя въ Тифлисѣ телеграммы «Сѣвернаго агентства», биржевыя, промыш- ленныя, торговыя и комиссіонныя справки, полицейскія, думскія и судебныя бюллетени съ извѣстіями о банкротствахъ и торговой несостоятельности, некро- логи, списки недостававшихъ телеграммъ, такса на продукты, календарь, време- ня отхода и прихода поѣздовъ закавказской желѣзной дороги и пароходовъ на Черномъ и Каспійскомъ моряхъ, а также срочныхъ экипажей во военно-гру- зинской дорогѣ; врачї и врачебная помощь, театры, зрѣлища, увѣдомленія о засѣданіяхъ обществъ, актахъ, юбилейныхъ и другихъ торжествахъ и народ- ныхъ праздникахъ, свѣдѣнія о полученныхъ грузахъ и товарахъ и т. под.

ПОДПИСНАЯ ЦѢНА:

Городскимъ подписчикамъ: Городскіе подписчики, получающіе ка- кія-либо изданія, выходящія въ гор. Тифлисѣ, платять, по предьявленіи ими квитанціи на подписку въ контору га- зеты «Кавказскія Объявленія» и въ от- дѣл., лишь 60 н. въ годъ.

На годъ съ дост. на домъ. 1 р. 20 к.
На полгода 80 »

Иногороднымъ подписчикамъ: На годъ съ пересылкою. 1 р. 80 к.
На полгода 70 »

Для прочтенія «Кавказскія Объявленія» предлагаются публикѣ въ ваго- нахъ тифлисск. трамвая, въ подъѣзжающихъ къ Тифлису поѣздахъ закави. желѣзн. дор. изъ Баку и Ватума и срочныхъ экипажахъ по военно-грузинской дорогѣ. За помѣщеніе объявленій взимается по 4 коп. со строки петита. Под- писавшіеся же на газету «Кавказскія Объявленія», при сдачѣ объявленій не менѣе 15-ти разъ, пользуются большою скидкою по соглашенію съ конторою. Траурныя объявленія лишь на первой страницѣ; плата за каждый разъ по 2 р.

Контора и редакція газеты «Кавказскія Объявленія» помѣщаются на Га- новской улицѣ, при конторѣ нотаріуса А. Г. Мамиконова, а отдѣленіе—на углу Головинскаго проспекта и Баятинской улицы, въ павильонѣ Хиддекеля.

Адресъ для телеграммъ: Тифлисѣ, «Кавказскія Объявленія».

1-3

Редакторъ-издательница Н. П. Слинно.

Անհրաճեշտ եմ համարում հրատարակաւ յայտնել ի գիտութիւն մեր ԿՈՎԿԱՍԻ պատուելի ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱԿՆԵՐԻՆ, որ ես վերջին ժամանակներս ՄՕՍԿԱՑԻՑ տեղե- փորվել եմ ՎԱՐՇԱՎՍ, և դարձեալ ընդունում եմ ամեն տեսակ յանձնարարու- թիւններ, մասնաւորապէս՝ ԿԱՇՈՒՆԳՈՐԾ լինելով, առնում եմ և ուղարկում եմ մեր յարգելի վաճառականներին, ամեն տեսակ ԿԱՇՈՒՆԳԷՆ և գրա վերաբերեալ ապրանքներ: Ծածօթ եմ նոյնպէս զայնատերիական և ուրիշ ապրանքների հետ իմ հասցէն. ՎԱՐՇԱՎԱ, Կոմասու ԿՐԿՄԼՅԱՆԿԻ. Բերեճաճ, ծոմ Ը 3.

7-20 (6, 2)

ՄԻ ԵՐԻՏՏԱՍՍՐԳԻ, որը հիմնաւորապէս ուսումնասիրել է ՀԱՇՆԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ և ունի վկայական, ցանկանում է յարմար պաշտօն ստանալ: Հասցէն իմանալու համար կարելի է գրիւնը «Մշակի» կամագրատուն:

3-4

ԹՂԹԻ ՊԱՀԵԱՏ

ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ ԹՂԹԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆԵՐԻ ԿԻՏԻՍԱԿՈՎՍԿՈՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ունի փոստի, դրելու, գրքերի, լրագիրների, ծխախոտի զոյնաւոր, կազմի և ուրիշ տեսակ իրթեր. ծախվում են գործարանի գնով կան նոյնպէս և մեծ քանակութեամբ գրելու պարագաներ:

Թիֆլիս. Կիտրցոլայա փողոց. Ազնուական կալուածական բանկի շինութեան մէջ:

4-20